

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/168/2018
Identifikačné číslo spisu: 7508211765
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7508211765.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ M. Y., bývajúcej W., 2/ D. D., bývajúcej W., 3/ K. X., bývajúceho W. a 4/ L. X., bývajúcej W., všetkých zastúpených Advokátskou kanceláriou PIHORŇA & PARTNERS s.r.o., so sídlom v Košiciach, Hrnčiarska 29, proti žalovanej B. E., bývajúcej v E., zastúpenej JUDr. Mikulášom Buzgóm, advokátom so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, o určenie neplatnosti závetu, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 34 C 168/2008, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 4. júla 2017 sp. zn. 5 Co 7/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .
Žalobcovia majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. mája 2016 č. k. 34 C 168/2008-347 určil, že závet poručiteľa U. B., nar. W., r. č. XXXXXX/XXX, naposledy bytom H., zomrelom W., spísaný 3. apríla 2008 vo forme notárskej zápisnice evidovaný pod č. N 105/2008, Nz 13845/2008, NCRIS 13768/2008 Notárskym úradom JUDr. Jozefíny Atanasovej je neplatný. Vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a o trovách štátu osobitným uznesením. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z notárskej zápisnice spísanej notárkou 3. apríla 2008 v geriatrickom centre K., kde jej poručiteľ vyhlásil, že je na právne úkony spôsobilý a požiadal ju, aby do notárskej zápisnice zapísala závet nasledovného textu: „Ja, U. B., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXX, bytom E., pri plnom duševnom zdraví a vedomý si následkov svojho úkonu, po poučení § 479 Občianskeho zákonníka, že maloletým potomkom sa musí dostať aspoň toľko, koľko robí ich dedičský podiel zo zákona a plnoletým potomkom aspoň toľko, koľko robí jedna polovica ich dedičského podielu zo zákona, a pokiaľ tomu závet odporcu, je v tejto časti neplatný, ak nedošlo k vydedeniu uvedených potomkov, pre prípad mojej smrti prejavujem svoju poslednú vôľu a z vlastného rozhodnutia robím toto opatrenie: Jednu štvrtinu nehnuteľností zapísaných na Katastrálnom úrade v E., Správe katastra E., v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva XXXX, kat. územie K., obec E., t. j. pozemku parc. č. 4008, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 354 m² a domu súp. č. 246 na parc. č. 4008, ako jednu štvrtinu peňažných prostriedkov na vkladných knižkách a účtoch, vedených v K. a v E., zanechávam svojej neteri B. E., rod. B., nar. X.X.XXXX, r.

č. XXXXXX/XXX, bytom E.. Zvyšné tri štvrtiny vyššie uvedených nehnuteľností ako aj peňažných prostriedkov na účtoch ponechávam na dedenie zo zákona“. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že o tomto právnom úkone spisala notárka notársku zápisnicu, poručiťovi ju prečítala a vysvetlila, ten ju schválil a vyhlásil, že sa zhoduje so slobodným a vážnym prejavom jeho vôle a na dôkaz toho ju pred ňou vlastnoručne podpísal. Či v danom prípade konal poručiťel v stave duševnej poruchy zisťoval súd prvej inštancie dokazovaním. Zo súdom vykonaného znaleckého dokazovania mal za preukázané, že u poručiťela bola vzhľadom na jeho zdravotný a psychický stav schopnosť rozpoznať dôsledky svojho konania znížená, preto nebol spôsobilý vykonať právny úkon. Poznamenal, že do konania pribratý súdny znalec kvalifikoval u poručiťela v čase spisania závetu zníženú schopnosť rozpoznať dôsledky svojho konania, pričom znalec vychádzal zo zdravotnej dokumentácie poručiťela, v ktorej sa nachádzal záznam psychiatrického konzília (z 13. februára 2008), kedy psychiater skonštatoval kvalitatívnu poruchu vedomia - zmätenosť, čo je stav, kedy jedinec nie je schopný rozpoznať následky svojho konania. Psychiater pri tomto vyšetrení diagnostikoval aj „Organický psychosyndróm“, ochorenie, pri ktorom dochádza k zmenám, zhoršovaniu kognitívnych funkcií (intelektové a pamäťové funkcie), pričom toto ochorenie vzniklo už pred hospitalizáciou v nemocnici. Súdny znalec ďalej uviedol, že 31. marca 2008 bolo zrealizované psychiatrické vyšetrenie, psychiater potvrdil diagnózu Organický psychosyndróm, predchádzajúce stavy zmeny vedomia hodnotí ako tranzitórne stavy zmätenosti, pričom od 3. apríla 2008 sa stavy zmätenosti a nepokoja opakovali (5. apríla 2008, 7. apríla 2008, 12. apríla 2008), čo pravdepodobne súviselo s celkovým zhoršovaním telesného zdravotného stavu vplyvom nádorového ochorenia. Súd prvej inštancie konštatoval, že o záveroch znaleckého posudku nemá žiadne pochybnosti, pričom tieto boli aj obhájené znalcom na pojednávaní, ktorý sa dostatočným spôsobom vyrovnal s argumentáciou a závermi znaleckého posudku č. 140/2012, ktorý podala znalecká organizácia v odbore zdravotníctvo a farmácia, ktorý bol vypracovaný na žiadosť žalovanej, a ktorý súd prvej inštancie rovnako ako znalecký posudok predložený žalobcami považoval len za listinný dôkaz. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie považoval závery znalca za správne a jednoznačné (v spojení s vyhodnotením iných listinných dôkazov, a to listinným dôkazom - znaleckým posudkom predloženým žalobcami, lekáorskými správami o zdravotnom stave poručiťela z 21. februára 2008 a ošetrovateľskými záznamami), a teda nemal o nich pochybnosť, nevyhovel tak návrhu žalovanej na nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania. Poznamenal, že znalecká organizácia v znaleckom posudku predloženom žalovanou nedodržala líniu znaleckého dokazovania a zákonom nedovoleným spôsobom presiahla znalecké kompetencie, keď vyjadrovala subjektívne názory ohľadom motívu spisania závetu poručiťelom (str. 11 „je veľmi pravdepodobné, že poručiťel naliehal na to, aby sa tieto veci dali do poriadku aj preto, že si závažnosť a konečnosť svojho stavu uvedomoval“) a vyjadrovala aj právny názor na vec (str. 11 „podpis závetu je jednoduchý právny úkon, poručiťel to, že časť predmetného dedičstva chce odkázať svojej neteri, v minulosti opakovane deklaroval“), čím vznikla pochybnosť o objektivite podaného znaleckého posudku. Výpovede svedkov B. E. - manželka žalovanej a A. E. súd prvej inštancie vyhodnotil vzhľadom na príbuzenské vzťahy a blízke rodinné vzťahy so žalovanou za tendenčné. U A. E. prihliadol aj na skutočnosť, že to bol práve on, kto zabezpečil notárku za účelom spisania závetu poručiťelom, ktorú podľa notárky pozná asi 15 rokov a okrem iného prihlásil svoju pohľadávku vo výške 300 000 Sk v dedičskom konaní po poručiťelovi. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo 4. júla 2017 sp. zn. 5 Co 7/2017 odvolaním žalovanej napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, pričom zdôraznil, že v konaní bolo preukázané pochybenie samotnej notárky pri spisovaní závetu, lebo nepostupovala s vyššou odbornou starostlivosťou. V čase spisovania závetu bol hospitalizovaný poručiťel, keď ležal na W., notárka tak vzhľadom na okolnosti a zdravotný stav a všetku zdravotnú dokumentáciu, ktorú pri odbornej starostlivosti mohla obstaráť, mohla predpokladať zhoršenie zdravotného stavu poručiťela a minimálne lekáorský tím požiadať ústne o ich stanovisko k spôsobilosti pacienta na tento vážny právny úkon. Odvolací súd poznamenal, že rovnako ako súd prvej inštancie nemal o záveroch znaleckého posudku súdneho znalca MUDr. Bodnára pochybnosti, nakoľko jeho závery sú jednoznačné. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“), ktoré

odôvodnila s poukazom na § 420 písm. f/ CSP. Za podstatnú vadu konania považovala, že súd prvej inštancie v konaní nenariadil v zmysle § 207 ods. 3 CSP kontrolné znalecké dokazovanie. Poukázala na zrejmy, diametrálne odlišný záver znaleckých posudkov, v zmysle ktorých bol, resp. nebol porúčiteľ spôsobilý na zriadenie závetu formou notárskej zápisnice, pričom rozpor v týchto dvoch záveroch nebol odstránený, aj keď bol navrhovaný. Uviedla, že znalecký posudok vypracovaný znaleckou organizáciou, jeho posudková časť a záver, dostatočným spôsobom preukazovali dôvodnosť procesného návrhu na kontrolné znalecké dokazovanie. Zamietnutie tohto návrhu a nedôvodné uprednostňovanie záverov znaleckého posudku MUDr. Bodnára je dôvodom namietaného dokazovania. Podľa názoru dovolateľky ňou predložený znalecký posudok s náležitou a inou podrobnosťou sa zaoberá hodnotením relevantných medicínskych skutočností na rozdiel od ostatných posudkov v tomto konaní. Poznamenala, že nevykonaním dôkazu na pojednávaní v zmysle uznesenia o odročení pojednávania 18. októbra 2012 len čiastočne, t. j. len výsluchom MUDr. Bodnára, došlo k odmietnutiu návrhu na vykonanie dôkazu znalcom na pojednávaní, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Mala za to, že právny názor odvolacieho súdu, že právny úkon je neplatný, je jeho nesprávnym právnym záverom zakladajúcim dovolací dôvod v zmysle § 432 ods. 1 CSP. Odvolací súd rovnako nesprávne aplikoval právny predpis aj v súvislosti s výsluchom notárky, ktorý prakticky nešpecifikoval, pričom notárka na pojednávaní 23. marca 2010 poskytla súdu informáciu v dovolenom rozsahu. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalobcovia v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovanej navrhli, aby dovolací súd odmietol dovolanie žalovanej ako nedôvodné a priznal žalobcom náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie naďalej (tak ako v režime O.s.p.) nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napr. rozhodnutia najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo naopak nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (viď rozhodnutia najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016 a 5 Cdo 255/2014).

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie dovolaním napadnúť (úspešne). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolaiteľka vyvodzuje prípustnosť ňou podaného dovolania z § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu.

8.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či došlo k procesnej vade, ktorú namietala dovolateľka. Mal pri tom na zreteli, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu

zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami [viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03].

8.2. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Pritom nie každá nesprávnosť, ku ktorej dôjde v procesnom postupe súdu, zakladá bez ďalšieho prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Z tohto ustanovenia zreteľne vyplýva, že zákon priznáva relevanciu iba tým procesným pochybeniam súdu, intenzita ktorých opodstatňuje záver, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu bolo účastníkovi konania znemožnené uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv „v takej miere“, že došlo (až) k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.3. Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 8 Cdo 56/2017). Dovolací súd pripomína, že aj podľa aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu (R 24/2017) nesprávne právne posúdenie, na ktorom spočíva dovolaním napadnutý rozsudok, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval ústavný súd napríklad v konaniach sp. zn. I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018, v ktorých podané sťažnosti odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

9. Dovolateľka porušenie práva na spravodlivý proces videla jednak v tom, že odvolací súd a súd prvej inštancie svoje rozhodnutia nedostatočne odôvodnili, ako aj tým, že odvolací súd považoval za správny postup súdu prvej inštancie, ktorý svoje rozhodnutie založil na znaleckom posudku, jedného znalca, pričom neodstránil rozpornosť v záveroch znaleckých posudkov a za tým účelom nenariadil kontrolné znalecké dokazovanie.

10. K námietke nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka (poznámka dovolacieho súdu: strán sporu) na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

10.1. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, a táto skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z

9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

10.2. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). Odvolací súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil a pri rozhodovaní zohľadnil odvolaciu argumentáciu žalovanej. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. K tomu dovolací súd uvádza, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Podľa presvedčenia dovolacieho súdu dal odvolací súd v danom spore odpoveď na tie otázky, ktoré boli z jeho hľadiska relevantné pre rozhodnutie o odvolaní.

11. Žalovaná v dovolaní súdom vytýka, že nevykonali ňou navrhovaný dôkaz, a to kontrolný znalecký posudok, vykonané dôkazy nevyhodnotili správne (ale až svojvoľne), v dôsledku čoho dospeli k neúplným a nesprávnym skutkovým zisteniam a záverom.

11.1. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľky zdôrazňuje, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 3 Cdo 2012/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

11.2. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré žalovaná naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj 1 Cdo 85/2010, 1 Cdo 18/2011, 3 Cdo 268/2012, 4 Cdo 314/2012, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 104/2010, 7 Cdo 248/2012).

11.3. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 8 Cdo 187/2017).

12. Pre prípad, že dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, dovolací súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy občianskeho súdneho konania dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa

účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a tiež 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Podľa právneho názoru najvyššieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia právnych otázok súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, zotrval aj aktuálny judikát R 24/2017 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017.

13. Dovolateľka v dovolaní namietala, že právny názor odvolacieho súdu, že právny úkon je neplatný, je nesprávnym právnym záverom, čo podľa jej názoru zakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 432 ods. 1 CSP. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľky riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Žalovaná však v dovolaní neoznačila právnu otázku riešenú odvolacím súdom, od ktorej záviselo rozhodnutie v danej veci, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci však významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

14. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalovanej odmietol, a to v časti namietajúcej vadu zmätočnosti (§ 420 písm. f/ CSP) podľa § 447 písm. c/ CSP a vo zvyšnej časti (§ 432 ods. 1 CSP) podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

15. Rozhodnutie o náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.